

Соколёнок

3/2019

май-июнь

Пнази

КЪЮБ ВАЗЛИК САБАН БИЦИДАРИЗ АДАБЪУРАЙИ ДАГЪУСТАН РЕСПУБЛИКАЙИН ЖУРНАЛ

ДилибкІру полк

Аьламаьтнан гьуй

(Махъв)

ТъахънийиштІан-гъахъундайиштІан саб фила-вуш сар хан. Дугъаз сар ришра ади гъахъну. ЧІуру юкІв айи му хандиз касибар гизаф даккунди вуйи ва гъич сабанна саризра садакъя тувдайи. Хъа дугъан риш рягъимлу юкІв айир ва хил ачухъур вуйи. ТПалаб-миннат апІури хандин гъяятдиз гъафи аьжузар утІурккруган, риш гъарган ишури шуйи ва адашдиз гъамци кІуйи:

– Эгер уву касибриз саб аьбаси, гашди айи касдиз саб къацІ уъл тувиш, яв хазна

цІиб шулдарки? Аьжузриз саб гъабраъ айи хураг тувиш, уву гашлу йикІдарки?

Адашдиз шуран мицдар гафар асла бегелмиш шулдайи. Адаш мугъан гафарихъ гизаф хъпехъуру ва, аьхирки, гъамци кІуру:

– Эгер уву сабансан гъамцдар гафар гъапиш, узу уву алахъу сарпи касибриз швушвди тувурзаву. Хъа гъадмуган лигидихъа, учвуз ипІруб шулушна шулдарш.

Адашдина шуру му гафар дапІну сацІиб вахтналан хандин гъяятдизди сар касиб

жигьил адахъуру. Думу гъяркъси, ханди маргъ хилиз гъадабгъуру. Хъа шуру, адашин гъелегъра кІваълан гъархну, дугъкан ккун апІуру:

– Адаш, пуч мапІан жигъилин уьмур! Ухъу ихъ суфраийхъан саб къацІ уъл гъадгъвазра тувну кІури, ухъу касиб хъидарда!

Чан шуран му гафар гъеерхъу хан марци деллу шулу.

– Эй! – чІигъ апІуру дугъу. – ХъапІай гъаминди дажи!

Хандин лукІари дажи хъапІну гъюру, хъа ханди дид’ин чан риш илитуб ва жигъилихъди гъяятдиан дурар къюридра утІурккуб амур апІуру.

– Гъамус лигидихъа, – кІуру, шуран къяляхъди, ханди, – яв ушвниъ уъл шулушна шулдарш!

Жигъиларизра кІуруш, чиб-чпиз гъяркъюбси, дишла сариз сар къабул шулу. Дурари эвленмиш хъуз йикърар апІуру.

– Вари ляхнар ужу ву, анжагъ саб дерд азуз сарун, – кІуру жигъил бали. – Йиз дада ахниъ ахъна, дугъхъан ликар ришвуз шуладар, гъаддиз ляхин апІузра жара йишвариз гъягъюз шуладарзухъан...

Жигъили хандин риш дагъларидъ айи саб хъаран багахъна хуру.

– Магъа гъамушваъ яшамишра шулача! – улупуру дугъу.

Хъуракк хирхлиин иццурайи гъари дахънайи.

Бали, чаз хандин риш фици къисмат гъахънуш, дадайиз ктибтуру.

– ГъапІрухъа, жан бай, – кІуру гъарди, – ухъура гъарган касибди гъахъундархъа. Яв адашра девлетлу севдигар вуйи. Думу гъачагъари йивну гъакІну, хъа хъайи девлет вари тІараш гъапІну. Дердер мапІанай, учвукъа бахтлу гъахънийиш, сарун узуз фукІара ккундайзуз?!

Гъамус жигъилихъан дада чан жигъил швушвахъди гъитуз шулайи. Дадаи чан бай адашдин дустрахъна, севдигарихъна, гъаъру:

– Уву девйир хъаърурди гъадагъуб ккун апІин дугъкан чан карвандиз, хъа сацІиб пул увуз вахт улихъна туври.

Бали чаз гъаписи апІуру, хъа дадайизна швушваз вуди севдигари сацІиб пулра тувру.

Шубуд йигълан севдигарихъди жигъилра ярхла сефериз удучІуру. Гъум-

лугъ чюлиъ, чпиз шид адабгъуз, караванчйир саб гъуйин багахъ дийигъуру. Жилиин халачи ккипну, сар севдегари гъизил айи киси дипру. Думу гъуйиъ учІвруриз туврайи гъякъ вуйи. Амма гъич сарра гъуйиъ учІвуз рази шулдайи. Думу аьламатнан гъуй вуйи. Дидиъ учІвдарикан сарра, гьелелиг, къяляхъ удучІвнадайи.

Гизаф фикрар дапІну, аьхирки жигъили кІуру:

– Узу учІвурза! Чан гъабшиб ибшри!

– Лазим дар! – миннатар апІуру адашин дустари. – Пуч шулву! Яв дадайикан, жигъил швушвкан фикир апІин...

– Хъа шид даршиш, ухъу вари йихурхъу, – дупну, иржарра хъади, думу гъуйиъ учІвру.

Лазим вуйи къадар шид адабгъган, зиин алидари, жигъил адагъуз тІил ис апІуру. Хъа думу гъуйин къяларизкъан за гъашиган, шли-вуш гъуйин цал’ан хил гъачІабккуру ва жигъил жин апІуру. Гъуйиъ айи жилин кІанакк акуди вуйи.

Душваъ къадарсуз ипни сар жилижви деънайи. Дугъан улихъ гарали-гъюб дубс-найи. Цалариккди жандикк ккайи инсар дахънайи.

– Узу деета! – миннатар апІуру жигъили. – Узу увуз фу писвал дапІнахъа?! Хулаъ узуз начагъ дада ва жигъил швушв ккилигура.

Ипни кас дугъан улариз лигуру ва кІуру:

– Узу увухъ шубуб дургъунагъ хъирчурза. Дурар хътирчиш, пешкешра тувну, деетурзаву. Хътидирчиш, гъамрарси гъамушваъ гъуздива.

– Лигархъа ихъ къисматназ! – рази шулу жигъил. – Хъирч яв дургъунагъар!

– Дюн’яйиин варитІан ширинуб фу ву? – гьерхру ипнири.

– НивкІтІан ширинуб жилариин фукІара алдар! – асла фикир дарапІди, чІигъ апІуру жигъили.

Ипнирин машнак аьлхъюб кабхъру ва думу чавра сацІиб ацІу шулу. Хъа гарали-гъюбран гарнягъ ара гъябхъру.

– Дюн’яйиин варитІан хушлуб фу ву? – гьерхру ипнири.

– Мюгъуббат ву вартІан хушлуб дюн’яйиъ! – асла хътрахъди кІуру бали.

Ипнирин беден саџибсан аџу шулу, кІвантІарик шадвалин гукІнишин кабхъру. Хъа гъубралан гар марџци алдабхъру.

– Дюн’яйиин варитІан гюрчегуб фу ву? – му шубубпи дургъунагъ вуйи.

– Дадаин маш ву вартІан гюрчегуб! – мюгъкамди кІуру жигъили.

Гъадму арайиъ гарали-гъюбракан дишла гюрчег риш шулу. Ипни касра дургуру, дугъканра успагъи жилижви шулу.

– Учу сар-сариз ккунидар вуча, – кІуру дугъу жигъилиз. Эвлемиш гъаши йишван фалчи-гуганайи учу тІилисимдиъ тІаъну. Яв ккунирихъна ва дадайихъна вуйи вафалували учу тІилисимдиан сюгъриан адаунва. Гъит, гъамусдихъантина саб гучІра дарди, варди гъуйдиан чпиз шид гъадабгъри! Хъа учу багъри юрдариз къяляхъ хътаркидича... Эй, инсанар, уягъ йихъай! Учву азад вучва, – чІигъ апІуру дугъу дахънайи инсанариз. Дурариин жан илибшуру ва гъудужвуру.

– Йиз му инсанарихъди вуйи рякъ жараб вуйиз. Уву зиинди удучІв, – кІуру жилижвуву жигъилиз, – ва дугъахъна къюб ахъю нар тувру.

Жигъил аку дюн’яйиина удучІвуру. Дугъу вардариз чаз гъябкъюбдикан ихтилат апІуру. Севдиграр мюгътал шулу ва дурари гъизил айи кисйир жигъилиз тувру. Рякъюъ учІвуз гъязур духънайи арайиъ дурарихъинди саб жара карван адабхъру. Дурари чпизра шид тувуб ккун апІуру.

– Гъамус му гъуйдиан вардихъан шид адабгъуз шулу, – кІуру жигъили. Амма гъич сарра хъугъдар. Дурарира гъизил айи кисйир жигъилиз тувру. Хъа жигъили дурариз шид адабгъуру.

Гъамус думу сарун касиб дайи. Вари чан гъизил ва къюб нар чпин терефназди гъябгъюрайи карвандин башчийихъна тувру ва дурар дадайихънара швуввахъна тувуб ккун апІуру. Пул ва наран чпихъна хъуркъган, дадана швувшв къадарсуз

рази шулу. Нар чІукІар гъапІу шураз дин айитІ удрар ваъ, хъа марџци гевгъерар дихъуру. Гъадмуган хандин шуру, ахъю жярягъяриз дих дапІну, сижарбаб сагъ апІуру, хъа жилир къяляхъ гъяйиз, саб гъван гъизилинуб, тмунуб арсрануб вуди, ахъю дараматар дивру. Хал кІуруш шуру адашдин унчІварин гъаншарнаъ айи дагъдиин тикмиш апІуру. Хан лигуру ва мюгътал шулу. Фукъан чалишмиш’валар гъапІнушра, дугъаз му хал шли дивнайиб вуш, агъю шулдар.

Шубуд йислан жигъил къяляхъ гъюру. Дадана швувшв карван къаршуламиш апІуз удучІвуру. Бай, хулар гъяркъган, тяжуб ва шад шулу.

Гъадму йигъхъантина хизан бахтлуди яшамиш шулайи. Сад йигъан хпири кІуру:

– Йиз адашиз хялижвди гъач йип! Жигъили пешкешар гъадагъуру ва хандихъна гъягъюру.

– Анжагъ лиг, – кІуру швувшву, – уву жикъи рякъюъди гъач. Йиз адашдин саб аьдат ву: «Закур гъюрза» дупну, яв къяляхъди жиниди гъюру.

Хан къадарсуз рази шулу. Мициб ахъю гевгъер дугъаз зат гъябкъюб дайи. Хъасин кІуру:

– Узу, закур ваъ, саритІ гъидиза.

Жигъил гъягъюру. Адаш жиниди гъяйвниинди къяляхъди гъюру. Амма хан хъуркъайиз, жикъи рякъюъди дуфну, бай чан хулаъ шулу.

Хан жигъилина дугъан хпири шадди къаршуламиш апІуру. Хандиз чан риш агъю шулдар, гъаз гъапиш дугъу машнягъ гъир гъипнайи.

– Гъамцдар девлетар гъапІрудар вуйичв? – гьерхру ханди.

– Рягъимлу инсандин ушв ичІи шлуб дар, – жаваб тувру шуру.

– Йиз шурура гъарган гъаци кІуйи. Хъа хъял гъафи узу думу хуларинан утІурккунза. Узуз думу наан аш, агъю гъабхънийиш!..

Хандин шуру чадра гъидипуру. Шад гъаши ханди ахъю сумчир тешкил апІуру. Гъадму сумчриъ ургуд йигъан ва ургуд йишван вари халкъди ипІури-ухуру.

Гъалибвалин завар рахри!

Дирбашди гъарай апІури,
Гъалибвалин завар рахри!
Пулеметди душман ккуршври,
Фици ккуршвнуш ихъ абйири.

Мяъли апІурхъа цІийиди,
Ихъ кюгъне абйири гъапІу.
Ифи гъябгърусиниризи,
Бахт, гъалибвал кІваин дапІну.

Уъру дивизйир, улихъна!
Ца кипурхъа хаин душмник,
Гъягъюрхъа хъу лап улихъна,
Кабхъуз шулдар гъич ихъ цалик.

Пайдгъар хъана за апІурхъа,
Хушбахт вуй уъру ригъдихъна.
Душмнар вари терг апІурхъа,
Западдиз гъярхъа! Улихъна!

Мушваъ, тушваъ гюлйир тІуркІур,
Дудубкъну а минометра.
Гъалибвалин лишан тувур,
Пулеметди мяъли кІура.

Маршалари буйругъ тувра,
Ихъ уълкейин къягъялари.
Люкърусини душмниз йивура
ГучІ адру женгчи баяри.

Дурарин командайиккди,
Ватандин кюгъне ппазйирин,
Хътаркархъа гъалибвал хъади
Багахъна бабан, абайин.

Азадвал ва бахт бадали
Баракаллагъ гъадабгъурхъа.
Гъярхъну гъалибвал бадали,
Хъана ижмиди йивурхъа.

Гъалибвалин завар рахри!
Ихъ кюгъне мяъли апІурхъа.
Дирбашди гъивну абйири,
Ухъура гъаци йивурхъа.

Игитариз ядигар

Му азадвал хьуз завар'ан
Абхьуб дар,
Гизаф жанар гъахьну гъурбан
Женгариъ.
Я гъакІи йишв,
Я киву накъв аьгъдрудар
Гизаф гъахьну,
Ччвур гъубзну ихъ арайиъ.

Аьхьуб гъабхьну фронт
Ватандин дявдин.
Гъудубжвну халкъ
Уьбхьюз азадвал, къисмат,
Дурарихъди хъай игитар
Ихъ ругдин,
Амма хайлиндар
Гъафундар саламат.

Дурар гъакІну,
Шлиз аьгъя – фуж наан...
Амма дурар
Сабанна гъярдар кІваълан.
Хътарди накъвдихъ
Ччвурнан гъван, саб лишан.
Магъа дурариз ядигар.
Ихъ пат'ан.

Баркаллагъ чвуз,
Гъюрмат ва ад гъаргандиз!
Абйир, бабар, Ватан
Рази ву учвкан.
Ичв гъунара
Гъузру жигьил наслариз,
Дарсар шулу
Уьбхбаъ багъри руг, макан...

Солдтин нивкІ

Окоп вуйиз дахънайи хал.
Ккайиб дариз жиликк бархал.
Зав леэф ву, жилра – аьхин,
Архаинуб дар нивкІ солдтин.

Кумран ниъ хъади палтарихъ,
Гъугъ-сесер хъади ибарихъ,
Автоматра ивну униъ,
Деъназа йишван окопдиъ.

Гъи дявдиъ духънашра бизар,
Солдтиз адар нивкІкан хабар,
Фици ахуз шулу, душман
ЙицІуб метриъ ади жвувхъан.

Йишв мучІуб ву – дифар алдар,
КІваз архаинвал гъич гъюрдар –
Табшуругъ, тувнай Ватанди,
Уьбхюб буржи ву мюгъкамди.

Нагагъ душман гъашиш гъялак,
Ца кипурза дугъан пис кІвак.
Шагъид шул хъа завуъ хядар...
Солдтиз даахну нивкІ адар.

Ягъал завуъ кархънай хядар,
СабТІана саб ву акудар.
Саб хяд узди либгуразуз,
Диди фу-вуш кІура узуз...

Агъзур хиял гъюри фикриз,
Дикъат туври ишарайиз,
Даахнадар солдтин улар,
Ули уьбхюри фронтдин цІар.

Бабариз рякьюра нивклар

Мучу гьул сакит ву, йишвну гьарганси.
Апрелин кIуларий мичIал ву гьава;
Анжагъ ялгъуз акв рякьюйи цIюмгьялси
Му гьулаз ярхлаан гьилигу вахтна.

Вахтар кIуруш духьну айи гьацIишвар,
Вари архаин духьнай вяда вуйи:
КкудуркIну адайи мегьел аьхьлушнар
Бабарин юкIварий дерд цIиб адайи.

Йиз хлиъ айи гьясайи убкури жил,
Гьушза узу цIюмгьял аквнахьна думу,
Лигуруш, гьари, чан шархьликк ккивну хил,
Шулу хьуран улихъ ялгъузди деьну.

КIулар хьаърайи дугъу, рибгьури рюкъ,
Сефил сузйир кумгьриан завуз гьаъри.
Уларилан чан рубзури айи нивгъ,
Чан айина-адру бай кIваин хури.

Дийигъза хьебехьну му бабахъ къаби
/Мурмар апIурай гату гьвалахъ хьайи/,
Чан дарих юкIв сабурлу апIуз ккунди,
Бализ дих апIурайи дявдиъ айи:

«ЮкIв сикин дариз, йишвну нивкI гьюрдарзуз,
Рякьюри шулузуз хайирлу нивклар!
Хилар гукIунди, шулдар ляхин апIуз,
Жан бай, гьаз рякьюрва, уьлчIюкъси улар!»

Кумгьрихъан лалди сес апIура микIлу,
Гьардин гьвалахъ гатди апIура мурмар.
Бабу рягьятвал апIурадар дахьну –
Рякьюз гучIури а кьурхулу нивклар...

Гьяркъюбси му гьардиз саб дупну узу,
Гьялак духьну дишла гьудужву йишвлан.
Къаби хилар алдагъу узлан дугъу,
Алдагьруганси хабар жвуван баллан.

Багахъ гьашиган ахсрар ккивру вахтар,
Сикин йихъ дупну, теклиф гьапIза гьардиз.
Гьюр, гьапиза, дявдиан вардин баяр,
Ва йиз кIван дуст вуйи яв байра аьзиз.

Дугъридан, узу бабаз гъапІза кучІал,
Жара имдад, сарун чара адрури,
Ккаарцуз ккунди баб, апІури чІал-мал,
Гъардихъан жвуван улар жин апІури.

Даттлин уьџдин сес шули, ухди гвачІнин,
Му гъардин ликар ккеркнуну леџфикк мани,
Къяляхъ гъушза йиз ликар духънуну гъагъи,
ЮкІв сефилди хъуркъзу хулаз йигъ шули.

КІул, хиялнаџ, ул уьлчІюбкънуну нивкІ адрур,
Къас'ин дахънийза, ккунди сикин духънуну,
Амма гъардин бай, йиз дуст, кагъаз адрур,
Уликк ккархъдиз дявдиџ ай Ватан уьбхру.

Жан гъагъиди, дерди кади аьзиз кІвак,
Дахънуну айза, фикриз гъюри дуст думу
– Гъир'ят дюбхнуну, намус кайиган чак,
Фронтдиз гъушур хуш'валин аьрза тувнуну...

Ракник кучнуну, гвачІнин ухди хулазди
Гъари гъафи, гъялак вуди, илгъузди.
Хъа дугъу гъапи, сесра чан ачухъди,
Чан бай гъафнуну, дупнуну, чахъна нивкІукди:

«Ибар кай бачукІ алди, шинель хъади,
Сумплар архи, чІулар ади лап цІийи.
Маш уьру учв ягъалди, аьлхъюб кади,
Деънуну, гъапи, гъалвин зиин йиз цІийи.

Улар тІаънуну ктІатІарццири бализ масан
Лигури айза, гъялак вуди йиз жан,
ИпІруб хайизра улихъна узу чан,
Гъушуну дишлади, шулазуз дупнуну къан».

КІул ккалабкъури чан дубхънайи лизи,
Уларилан рузури нивгъар чІатхуну,
Ихтилат гъапІу, чаз бай гъяркънунуш, фици
НивкІкан думу хъанара аьхю духънуну.

Ригъдин нулар архъубси хулаз гвачІнин,
КІваина хури бицІи вахтар балин,
Къаби гъари гъудужвнуну гъаши ликриин,
Нивгъ марцц апІури, али чан гарцІлиин.

КуркІнуну ккунди чпин улар баярик,
Ккилигура бабар гъира баяриз.
Хайнари цІийир керчри а дявдик,
Хъана зулум апІуз ккунди бабариз.

Ккундуну гъи гъарсар кас лап гъавриџ духънуну,
КІваълан гъадраџди гъушуну гъадмуну вахтар:
Ислягъвал дюбхнуну ккундуну, гюзчи духънуну,
Бабариз дярякъюз сарун пис нивкІар.

РЕКОРДАРИН САГЪИБ

Ухъуз агъюси, вари дюн'яйиз машгъур духънайи спортсменарин-чемпионарин чвурар гъамусдин вахтан тарихдиъ гъизилин гъарфариинди дибик'на. Думу варидюн'яйин адлу спортсменарин сиягнак ихъ спортсменар-чемпионарра гизафка. Дурарикан сар – табасаран халкъдин дамагъ – Елена Исинбаева ра ву.

Елена Исинбаевайикан ва дугъан спортдиан вуйи гъунарикан деебхур ихъ ватанагълийирикан тек бирт'ан бихъдар к'ури фикир вуйиз. Узу инанмиш вуза учвузра варидариз думу агъя к'ури, йиз биц'и дустар.

Елена 1982-пи йисан 3-пи июндиъ Гъяжи (Хив райондин Чувекк гъулан агъали, табасаранжви) ва Наталья (урус миллетдин вакил) Исинбаеварин фягъла хизандиъ бабкан гъахъну. Хизандиъ Еленайилан гъайри сарсан риш Инесса ахю шулайи. Еленайин хъуд, хъа биц'и чуччун юкъуд йис гъабхъиган, абйир-бабари дураар спортшколайиз тувнийи. Шубар биц'идихъанмина гизаф чпихъна ахю т'алабар ади, спортдиин юк'ив алди ахю шулайи, гъаддиз абйир-бабари хулаъра кмиди шубарихъ-

ди спортдиан талитнаъ уч'вуз гъитуйи. Амма гъаци вушра биц'ину чуччу пишекар спорт гат'абхънийи ва думу фитнес инструкторди лихуз хъюгънийи. Му ляхнин метлеб фу ву к'ури гъерхиш, ахюну чи Елена спортивный гимнастикайиз гизаф ягълир ву к'ури, чан юк'ив али спорт дипуз мажбур гъахънийи, гъаддиз биц'ину чира, чан ахю чи хътарди гимнастикайиз гъягъюз ккундарзус дупну, гъадму спортдин цирклиан дарсар дипнийи. Еленайи к'уруш спорт гат'абхъундар, думу тренер Александр Лисовойи юрк хъади т'илилин улт'уччвбан спортдиан спотсменар гъазур ап'урайи Евгений Трофимовдихъна хъади гъафнийи. 1997-пи йисан Еленайи спортдин думу цирклиан спортдин мастерин нормативра тувнийи. Гъамци думу 15 йисади юрк хъади т'илилан улт'уччвбан спортдиз гъушнийи.

Гъеле 15 йис му спортдин ц'ирклиъ уч'вуз къан вушра, Еленайи чав чан улихъ диву месела к'улиз адабгъуз ахю зегъмет гъизигнийи ва чан гъунариинди учв, чан хизан, чан миллет ва багъри шагъур швнубсабан Европайин, Варидюн'яйин ва

Олимпиадйирин чемпионка духъну, адлу гъапИнийи. Спортдихъди сабси Еленайи урхубра давам гъапИнийи, думу, Волгограддин физический культурайин академия ккудубкИну, педагогикайин илмарин кандидат гъахънийи.

Сифтена-сифте думу, Москвайи кИули гъубшу Варидюн'яйин набалугъарин чемпионатдиъ 4 метр ягълишназ гъедергну, сабпи йишваз тялукъ гъахънийи, хъа сад йислан гъациб чемпионатдиъ Варидюн'яйин рекордра гъазанмиш дапИну, 4 метрна 10 сантиметригъ гъедергну, чемпионка гъахънийи.

Гъадму вахтналан башламиш дапИну, Еленайи сабдихъди саб гъунар гъазанмиш апИури гъахъну. 2000-пи йисан Елена, 4 метрна 20 сантиметр ягълишназ гъедергну, жигъиларин арайиъ Варидюн'яйин чемпионка гъахъну. 2000-пи йисан дишагълийрин арайиъ юрк хъади тИлилан гъедергбан спортдин циркил олимпиадайин программайик кипнийи. Му ляхни Еленайин улихъ хъана ахъю меселйир дивнийи, дугъан рюгъназ артухъ къувват тувнийи.

Ихъ адлу ватанагъли 2003-пи йислан 2012-пи йисаз 4,82 метрилан 5,01 метринакъан вуйи рекордарин эйси гъахъну. Вари дугъан гъунарадин къадар 28 рекорд дубхъна. Думу 2007-пи ва 2009-пи йисари Laureus кИуру Варидюн'яйин спортдин аднан академияйи «Дюн'яйиин варитИан лайикълу спортсменка» вуди ктагъну.

Спортдиъси Елена гизаф жямаятлугъ ляхнарина иштиракчи ву. Гъамци, 2014-пи йисан Сочийи кИули гъубшу Къюрдун Олимпиадайи дугъу лап ахъю иштараквал гъапИну. Елена Олимпиадайин цIа кабхъбаъ иштирак гъахъну ва Олимпиадайин гъулан мэрарикан сар вуди ктагъну.

Спорт дипбалан къяляхъ, бицИдариз кюмек апИру фондар тIаъну, Еленайи Россияйин вари шагърариъ фонднан ляхнихъди алякълалу серенжемар кИули гъахура.

Цци апрелин 5-диъ ПучИу атлетикайиан олимпиадйин чемпионка Елена Исинбаева чан проектдин спортдин машквар кИули гъабхуз Дагъустандизра гъафнийи. Президентдин грантдин къюбпи конкурсдиъ гъалиб гъахъи проектарикан саб Елена Исинбаевайин рягъимлувалин фонддин проект вуйи. Думу проектдиз экспертари заан къимат тувну ва, проект уьмриъ кечирмиш апИбан бадали, хайлин пул тувну.

Дидин иштиракчйир бицИдарин хуларийъ, сагъламвал за апИру центрариъ айи, 9 йислан 17 йис'ина яшар духънайи, бицИдар ву.

6-пи апрелиъ Елена Исинбаевайи, чан ччвурнахъ хъайи Дагъустандин волейболдин центрийъ, «Гъарсар бицИир гъалибчи хъуз лайикъ ву» спортдин яратмишарин мярака ачмиш гъапИнийи.

Елена Исинбаева тебрик апИуз Дагъустандин Физический культурайин ва Спортдин министрин заместителар, Мягъячгъала шагърин администрацияйин Туризмдин ва Спортдин комитетдин председателъ, Табасаран райондин глава Мягъямед Къурбанов ва Хив райондин глава Ярмет Ярметов гъафнийи. Дурари Еленайи апИурайи ляхниз ахъю къимат тувнийи ва спортсменкайиз пешкешар багъиш гъапИнийи.

Еленайин Исинбаевайин спортдиъ гъаши хъуркъувалариин ухъу вари шад вухъа, ва дугъу ихъ бицИи табасаран халкъ вари дюн'яйиз машгъур апИбиинди гизаф дамагъ апИурахъа.

Тамашы

ЭВЕЛ

1

2

3

4

61

60

АБХИР

5

6

7

Эгер
гъи талат
вуш, сарит
фуну йигъ
шулу?

59

Хъадукран
сабпи ваз
йип.

Сяагнаъ
швнуб
дакьикъа а?

58

57

45

44

43

Хъадан
вазар
кудук.

54

55

56

46

Чвну
фицдар
машкврар
шулу?

53

47

52

Дакьикъайиъ
швнуб секунда
а?

48

51

49

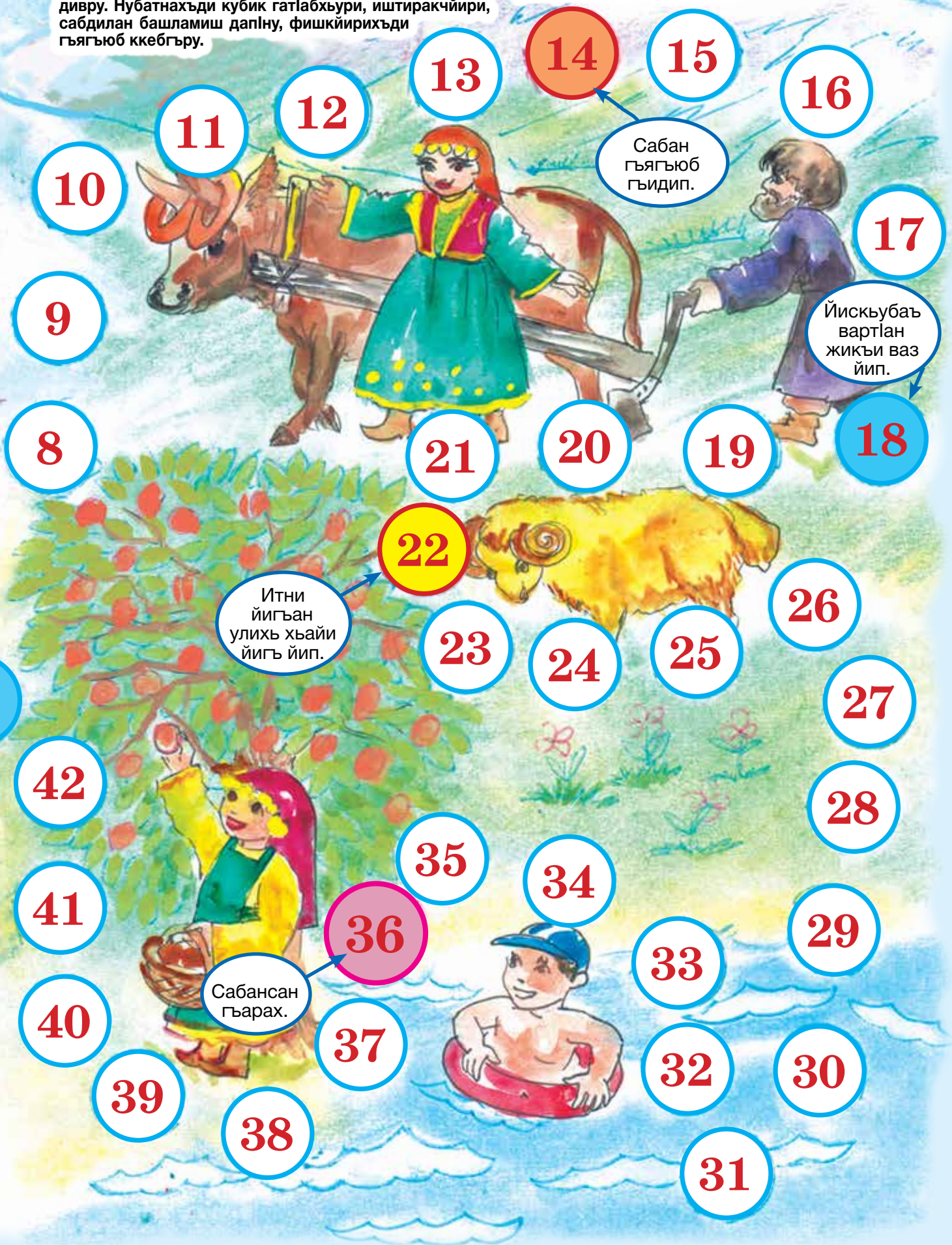
Сабансан
кубик
гатлабхъ.

50

Му тамаша кьор вая швнурсар бицирихъди аплуз шулу. Тамаша апбан бадали кубик ва, тамашийин иштиракчийиз гьарсариз, фишкйир лазим ву. Фишкйир эвелиз дивру. Нубатнахъди кубик гатлабхъури, иштиракчийири, сабдилан башламиш дапну, фишкйирихъди гьягьуб ккебгьру.

Тамашийин метлеб – сарпирди аьхирихъна хъуркьуб ву. Амма иштиракчийири тамашийиъ улупнайи кьайдиир фикирназ гьадагьну ккунду.

Сабан
гьягьуб
гьидип.

Йискьубаъ
вартан
жикъи ваз
йип.

Итни
йигъан
улихъ хъайи
йигъ йип.

Сабансан
гъарах.

Дагъдин сурат

Дагъдин машнаъ
 Рябкъюрзуз сурат бабан,
 Дявдин кумрягъ
 Шил гъудубгу баярин.
 Чан веледар
 Ватандиз дапІну гъурбан,
 Уьмур гъапІрай
 КкудудуркІру дердериъ.

Дагъдин машнаъ
 Рябкъюрвуз швушван сурат,
 Шубуд йигълан
 Яр уларккан ккудургу,
 Уьбгъри жандиъ
 КьутІкьли дердна хажалат,
 Аьхю гъапІу
 Веледди юкІв дарабгу.

Дагъдин маш ву
 Сурат инсандин дерднан
 Вахтнахъанра
 К ваан адабгъуз даршлу,
 УкІу завуз
 Уьчмиш шулай диф дидлан
 Ухътси рябкъюрзуз,
 Мухриан адабхъу.

Лигураза
 Мюгъталди дагъдин машназ,
 Йиз кІваъ арсра
 Дердер вари бабарин,
 Мухриъ дердси,
 Сикин дарди суратназ,
 Парчйир шули,
 Йивура нир гъарзариз.

Хъадукар

Жили турчвур завариз,
Салам туври чру бачквар.
Аптури тюмер кюкйириз,
Тебрик аптурхъа хъадукар.

Абхъна дюн'яйигъ акушин...
Инсандин кIваз гъюр хуррамвал.
Гевюл заан вухъуз ширин
Жилиз хъубкънайи азадвал.

Т аъна аьламатнан улар
Вичун гъарин циркларигъян,
Ургура чар айи хутлар
УнтIапIякыйрин ялавнягъ.

Хъадухран ул хътрубкьру сяргъят
Зиквси пучIуди рябкьюрхъуз...
Ва саб дупну шулихъ тямягъ
Кюкйир ай хяр хабахъ хъапIуз.

Циркларилан, кюкйиригъян,
Шадвалихъди ацIри юкIвар,
Ерхъурухъуз ярхи йигъди
ТазатIанна таза мукъмар.

Аку завар кІару духьну.
Хъасин сабпну мархъ улубхьур,
Хъа герендилан китІипну,
Завуз деккучІимир зигур.

ДеккучІимир, вушалва гъяд,
ДапІну айи заварилан?
Ич юкІвариз улдучІвуз гъит
Уткан рангнан цІарарилан.

Хъадукарра шул саспиган
Ухшар кІваъ гъяри ай кьюрдиз,
Кюкйирин цІабарин тІурфан
Убгъур ухшар йифун тІурфниз.

Гъурху кайи улариз ирхъ
Хуру тІурфни кьюрдун вахтна.
Хъа му тІурфан рябкъруган, ихъ
Лигбар ацІну шулихъ бахтну.

Хабар хъубкъган хъабхъан ригъдин,
Ккебгъруганси ахю сумчир,
Рахуз хъюгъру хориинди
Дагрин бюлблар – гъюбалачйир.

Улар гъахру яв укІушин
Сабдихъдира тевуз шулдар,
Аьламдизра дарна ширин,
Сазандар хиял – хъадукар!

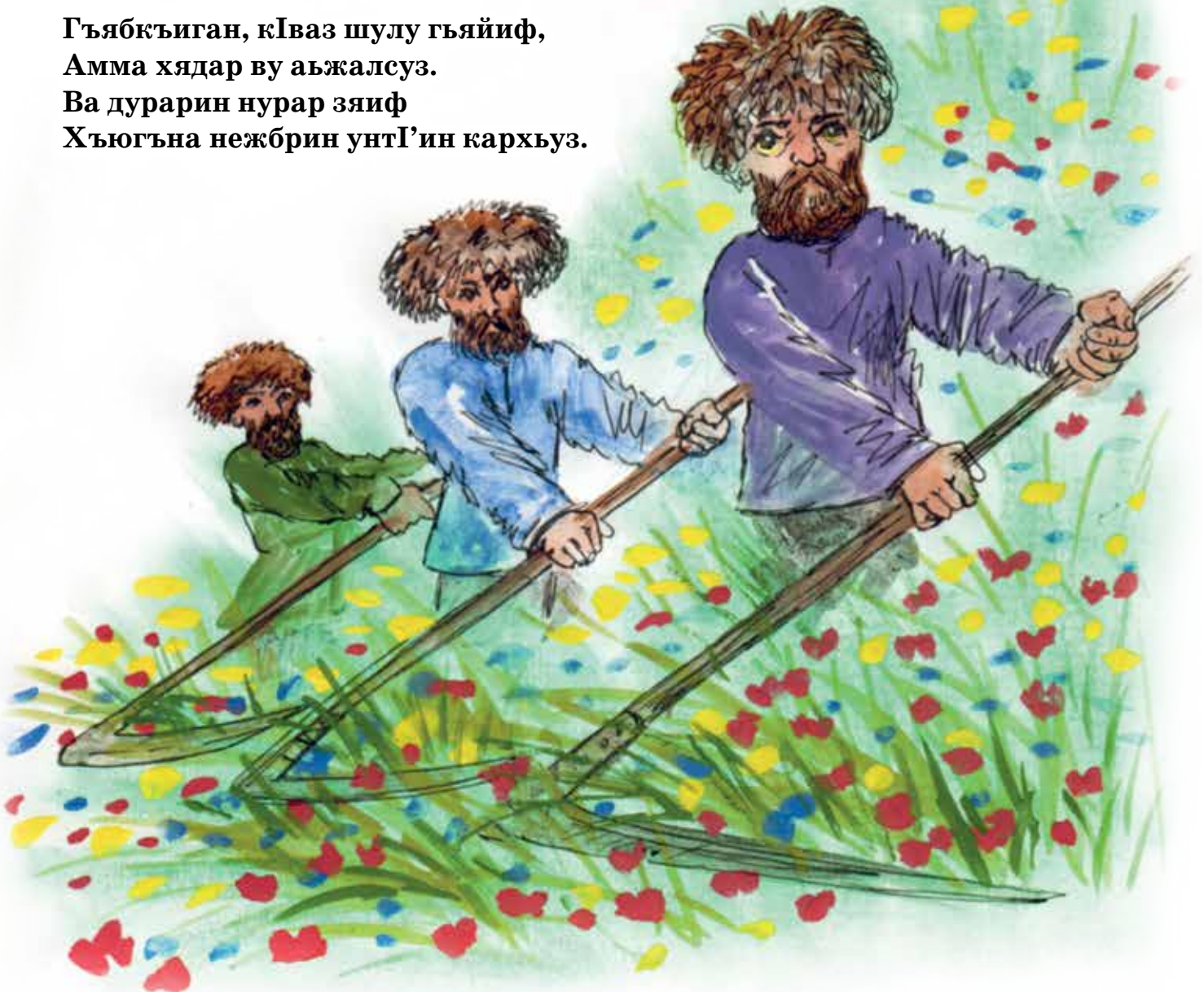
* * *

Ригъди гъатху нурарихъди
Зав'ан ичИкура хядар.
Хяраъ укІан цІабарин,
ЦІадлар духъну, дахъра дурар.

Магъа дахъна чигран цадлар,
Аку хядарси ликарикк.
Явашди дивраза ликар,
Гъайифди куркІуз дурарик.

Дергес хъади нежбрар гъафну
Хядарин нур айи хяраз,
УкІакк учІру дергес ккипну.
Хядар уршвуз ккунда дугъаз.

Гъабкъиган, кІваз шулу гъайиф,
Амма хядар ву аьжалсуз.
Ва дурарин нурар зяиф
Хъюгъна нежбрин унтІ'ин кархъуз.

Ииччв айи гъарзар

Думу гъарзар кІанаъ айи дере-йилан баруси илтІикІ-найидар ву. Гизаф ягъал-ди, чап кайи гюнейин гъацІ къял'антина душнайи гъат-хушин али битав гъарзар, ярхлаан дагъдин къял'ан идибтІнайи кемшрин чІулси рьякьюру. Думу гъарзари дагъ кьюб терефназ жара дапІна. Гъарзарин кІан вуйи гюнейиъ чимлин, хифран, вичун, жихрин ва гъацдар хайлин йимишдин гъарари кюллу бегьер тувру.

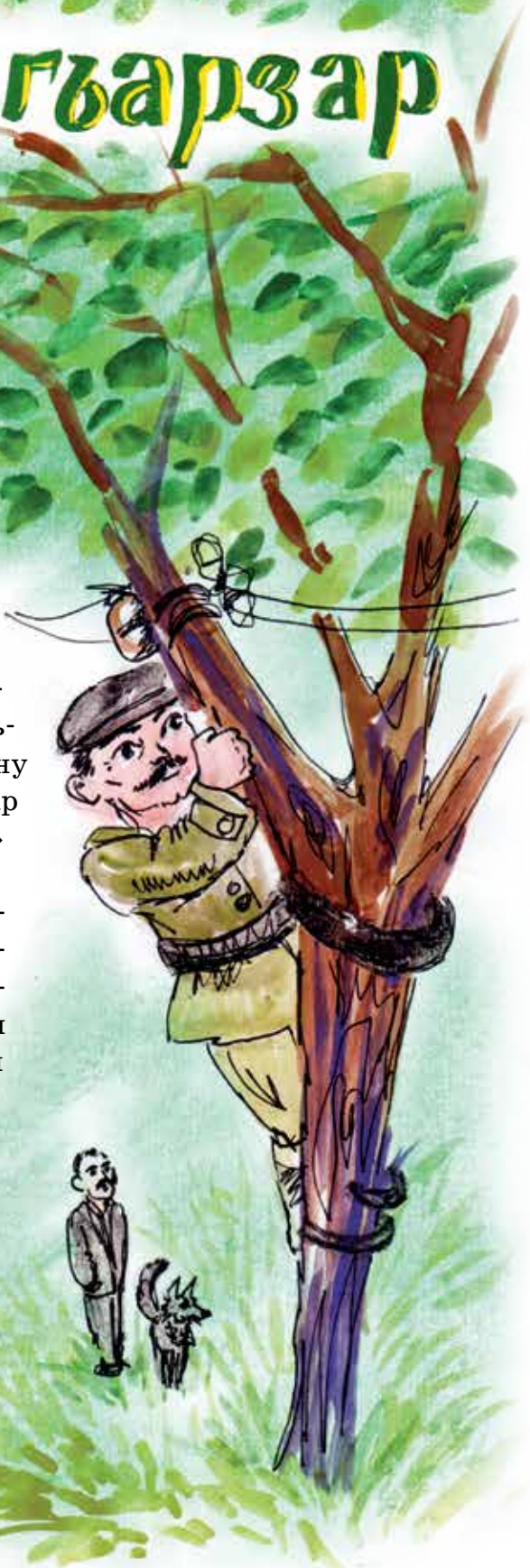
Хъадукар улубкъиган, гъар жюре кюкйи-рихъди балгру, думу гюнейи гъябкъюрин аьшкъ-нак бегъем хуш'вал капІру. Чвну кІуруш, фуну гъариккна, фуну рукаккна гъушишра, йимишар алди чІаркІурайи цирклари – «Буюр-буюр» кІури, адмийин тямягъ ачухъ апІуру.

Уъру цІийирсдар чимлари, гъуржу жихра-ри, акъятІ духъну чпин хулариан адахъуз гъа-зур духънайи аьмлюхъяри, гъарарин цирклари-кан ккуру мурслар хъитІнайи дарси ккерхнайи гъерццу хифари ва гъацдар жара йимишари гъарубди чахъна дих апІури шулу.

Гъарзун заин терефнаъ кІуруш гъалин-ди кудучІвнайи ярквру силар-швеэрин ва гъацдар жара нахшрарин саламатвал уьбхюра...

– Табиаьтдиъ яратмиш духънайи ва-ри девлетар инсанар бадали ву. Думу дев-летарикан аьгъяди мянфяаьт ктабгъуб, думу девлетар артухъ хъпан бадали вуйи къанунариз гъюрмат апІуб инсандин уьмрин сабпи шартІ ву.

Гъаму гафари, узухъди гъягъюрайи Аьбдулин хасиятнак рьягъим, бажармиш'вал

ва уьмрин устадвал кади хьувал тасдикъ апІурайи. Думу телеграфдин шалмна-рик кеърур ву. Белки бязидариз дугъан пише улиъ адрубси, думукъан эгъемият адру пишеси вуйхьиб. Думу, къял'ан чакан зунжрар керхнайи брезентдин яркъу чІулра идибтІну, ликарикк рукъан къянциар кквивну, телефондин гъарарик курсруган, бязидариз дугъан ляхин рягъятди рябкъюйхьиб. Ваъ, думу рягъят ляхин дар. Думу шилхъан-вушра кІули адабгъуз шлу гъуллугъ дар. Думу читин ва абурлу ляхин ву.

Садшвнуд йис мидиз улихъна, райондин центрихъан гизаф ярхла вуйи гъулаз телефондин симар зигруган, Абдули гъапІу гъунар шилхъан-вушра апІуз шлу гъунар дар. Думу гъулан исихъ хъайи дагъларилан зиина сим зигуб мумкин ву пну, гъич саринра аькъвлиз гъюрдайи. Абдули битав гъарзун къялариз ккумар гъивну. Гъарзарин мухрар гъуркнун. Бязи вахтари гъарзун чІерейихъан саб фулан къадар ягъалвал айи йишвариз симрахъди учв керхри, хъана рукъан ккумар гъарзариъ арсри, таби-аьтдиъ гъяркъюрриз гучІ ибшри пнуси яратмиш духънайи дагърариин гъалиб гъахъну. Метр метрихъ, километр километрихъ хъуркъри, Абдули телефондин симран кІакІ ягъал дагъдиъ айи, гъулан колхоздин идарайин цалик кабснун. Дугъу, ярхла гъулан жямьяьт райондин гъуллугъчйириз багахъ апІбан бадали гъапІу му гъунар шилхъан-вушра апІуз шлу гъунар дар.

– Ягъал йишварик кеуб узунисна уъл ипІубсира дарзун. Жъуву апІру ляхин фунуб-вушра сифте фикриъ гъял дапІну, хъа хилариинди гъял апІуб лазим ву. ВаритІанра зурба игит, чав игитвал апІруган, чан кІул'ина хатІа-бала гъюз гъидритди игитвал апІрур ву. Жъуву

гъапІу гъунарназ вариси жвувра лигруган, адми-
йин кІвазра рягъят шулу, жандизра.

Абдулин ихтилатари йиз кІваълан хлин-
цар кайи зиянкар гъябгъюз гъитну. Ич
кІуллан зиина завариз за духънайи битав
гъарзарин къял'ан йиччв адабгъурхъа, пну
узу инанмиш апІруган, хъугъуб читинди
рябкъюйзуз.

– Хлинцар кайи зиянкриз аъмал апІуб
узуз гъамцира дарзуз, – пну, дугъу тІирпІ
гъивган, йиз рюгъ шад гъабхънийиз.

Абдулик гъуназар кайиб агъю гъаб-
шизуз. Гъаддиз узу дугъан табшуругъ
бегъем апІуз ккунди, думу узкан рази
хъпан бадали, фу гъапишра бегъем апІуз
ккешну айза.

Учу гюнейин кІанаъ айи булагъ-
дихъна гъурукъган, Абдули чан
чатхуди алдагъурайи къадамар
яваш гъапІну. Думу, хил ибахъ
хъивну, маш завузи ккадабкн
фтихъ-вуш хъпехъуз хъюгъну. Бу-
лагъдин вари терефариъ ягъал духъ-
найи гъурдин гъарарик, кюкю
ачмиш дапІну, дамах кайи. За-
вуъ арфар рахури сес айи. Ар-
фар гъурдин гъарариин
али кюкйириин

илтIишнаидар вуйиштIан! Дурар
гъапIрудар ву, наънан гъафидар ву?

Абдули: – Гъамшв'ин деурхъа! – пну,
узуз гъарарин къялаъ айи майдан улупу.
Дугъу чан гъултгъиккан хю гъяйи
кагъаз, жибдианра мулах гъяйи бирк
адабгъну, мулахдик цIа киву. Аьшкъ-
ниинди убгури, ебцIуз хъюгъю мулах-
дин ширин ниъ гъарарин къялаъ айи лал
гъавайик кпикъу. Арайиан сабшвнуб
минут удубчIвайизра, убгурайи мулах-
дилан арфар илтIишуз хъюгъну. Йиз
дустру хю алабхъури арфар лизи гъапIу.
Меъли мулах дучIвубгну, тIирхру арфар
фуну терефназди тIирхураш, Абдули
чан гъаравликкан ккададаъри гъаши.
Арфар вари йиччв айи гъарзарихъинди
тIирхурайи.

Учу ярквраан зиина саб къадар йи-
шваз гъушган, Абдули хъана мулахдик
цIа киву. Хъана арфариин хю алабхъури,
дурар наан тIирхураш, аьгъю гъапIу. Учу
гъарзун кIаназ гъурукъунчу. Абдули
деъну, чан пенжгин лугариинди унтI'ин
али амкI марцц гъапIу. Думу, йиз хи-
лиъ айи дулбйир чахъна гъадагъну, ич
кIул'инади алахънуси айи дагърариз ли-
гуз хъюгъю. Хъа дугъу дулбйир узухъна
гъачIарккнуб, тIуб'инди узубу.

Гъарзун жилгъайигъ гъючIври,
гъюдуч вурайи арфаригъ Абдули хю
алабхъну лизи дапIнайи арфарра гъяйи.
Гъарзун жилгъа телефондин шалмантIан
шубуб-юкъуб ражари ягъалди вуйи. Аб-
дули арф айи гъарзун кIанан цIалцIам
машнак кIикIлиинди гергми цIар капIу.
Му йигъан учу мулах убгури, дулбйири-
ан лигури, гъарзун жилгъйиригъ, урхъа-
риъ хъуб арф гъаргнийча. Шлиз аьгъя,
думу гъарзариъ фукъан арфар аш, фу-
къан йиччв аш! Думу гъарзариз гъаддиз
йиччв айи гъарзар кIурайиштIан!..

Му гъарзарин бязи йишвариъ варж
йис мидиз улихъна дапIнайи йиччв а. Ди-
цисдар йишвариан йиччв адабгъуб гизаф
читин ву.

– Я кас йиччв-йиччв гъапну кIури,
кIвантIар меъли шулдар. Йиччвун

гъайгъу ухъу хъана зигархъа! Гъамус узу
увуз яв душман айи йишв улупурза! –
дупну, Абдули узу гъарзун кIан'ан кки-
на хъади гъушу.

Учу саб къадар йишваз гъушиган,
дугъу узубу гъарзун чIерйирикк ккайи
айвнарсдар йишвар улупу. Узу дулбйир
уларихъ гъивну гъилигиган, йиз улариз
аьламат гъябкъю:

Гъарзук кайи айвнарсдар йишва-
рикк люкъярин лижар дахънайи. Дурар
ккайи йишвар я мархъ кубкIру йишвар
дар, я ригъ кубкIру йишв дар. Ригъдин
манишнахъан жин духънайи люкъяр
саб фиткан-вуш фикир апIури айидарси
вуйи. Узу фукъан гъилигнушра, дура-
рин арайиъ узубу хлинцар кайи зиянкар
гъябгъдарзуб. Шлиз аьгъя, думу фуну
гъарзун чIулиъ жин дубхънаш! Белки
думу хъана Аждагъайин накъв айи дагъ-
диз дитIибхнайхъиб. Гъайгъу дар, думу
наан ашра узу абгарза...

Му йигъ улдубчIвну гъубшну.
Хъайигъан Абдули узу, дагъларин
кIакIарик ригъ кубкIайиз, хабар гъапIу.
Учу екIв, рашил, тIурин, бедрийр ва
жара диллагарра хъади хъана йиччв айи
гъарзухъна гъушунча.

Гъарзун дар жилгъйириз гъиву ру-
къан ккумарик китIу цIугънар, саб
сабдихъди йитIури, арфлин мукъ айи
йишвахънакъан гъачIарккунча. Арфа-
ри къацIар дарапIри пну, Абдули кол-
хоздиан дубхнайи сетка алабхъну йиччв
адабгъуз хъюгъну. ТIурнихъ хъибтIнайи
бедрейиъди дугъу узухъна ибху йиччв
узу, жара гъабариз ичIи апIури, бедре
хъана чахъна зигуз гъитуйза.

Йиччвун тяриф гъапIну кIури
кIвантIар меъли шулдар. Амма му йи-
ччвун тяриф дапIну ккудубкIуз даршул.
Думу шекерси гъубкъуб, шекертIан меъ-
либ вуйи. Яраб ихъ дагълариъ улариз дя-
рякъру девлетар фукъан айкIан!

Хлинцар кайи зиянкар узубу му йи-
гъанра гъябкъюндарзуб. Учу йиччв айи
бедрийрра хиликкди гъулаз хътаркунча.
Амма гъарзук учу карсу цIугънарна кку-
мар гъамусра кими.

Минара Гъжиева

Магъа къадукар дуфна

Магъа дуфна ихъ дагълариз хьудукар,
Багъдиъ хьюгъна кюкю адабшвуз гьарар.
Лиг, чру рангнан чюллериин гъйранди,
Жакъварин шад мукъмарин къадар адар.

Кьюрдну, мяхъв кади, дусуйи симриин,
Аьхир, гъваин шюмгърарикк ккучIвуй луфар,
Хъа гъи дурар, шад вуди хъадукриин,
Рахури а, итнайси айтI гарграр.

Адашвурайи гьар жюре кюкйири
Ригъдин мани нулар чпихъна дисура.
Кьюрдун аязнахъан жин духъну айи
Ппазиппендйир кюкйирихъна тIирхура.

Ужуб гафна уж'вал, ригъна хъадукар
Саб вахтнара гъич саризра атIурдар.
Дуфна нубатнан хъадукар. Хъади ригъ,
Ужувлахъди абци гьарсад цийи йигъ!

Хъют ва Гугана

(Махъв)

Гъахъну-гъахъундар Хъют ва Гугана. Улихъ заманайиъ дурар къюбибра ичIи-лизидар вуди гъахъну. Къюбибра албагну, наанди вушра, саб сабдихъан хътадаркри, тIирхури гъахъну. Дурари, гьар жюрейин рангар кайи жакъвариз лигури, гъамци кIуйи: «Ухъу гъапIуз гъамци ичIи-лизидар гъахънийкIан?»

«Лига, тму жакъварик кайи гъат-

ху, укIу, кIару рангариз. ГъацIар цIару меэрстарра ву», – кIуйи Хъютли.

«Хъа гъапIхъахъа, ухъхъан апIуз шлуб адар. Вуйиш, узузра ккундийзуз, гъатму жакъвси цIару меъсиб хъуз», – кIуйи Гуганайи.

Хъадукарра, чвулра ккудушну, кьюрд улубкъуру. АцIу йифар дахъру. Ничхрариз ипIру сурсат абгуз читин шулу. Хъютна Гугана, ярквраан

инсанар яшамиш шулайи гъулаз дитИрхну, сарин гъваин дурсру. Му хулан эйсийи, чан пеэр-гъяштйириз дих дапІну, йиф’инади дяхин дабхъру. Дабхъу дяхниин жакъварра илтИишуру. Хъютна Гуганара дяхниина тИрхуру. Гатдиз пеэригъди уч духънайи жакъвар рякъюру ва, хъибкІри-хъибкІри дуфну, жакъваригъ гъябхъру, аммаки, ушвниъ саб жакъвкъан адрабхъди, мюгъталди дийибгъуру. Хъа Хъютна Гугана йиф’ин дахъру.

Гату, мурар дярякъди, гъудубчІвну гъябгъюру. Гату гъубшхъан, Хъютна Гуганайи, пеэригъ гъючІвну, чпин дюдхяр ацІайизкъан дяхин убдуру. Гъваин дурсну, чпин зиквар гъямгъямарихъди марцц гъапІхъан, Гуганайи кІуру: «Саб терефнаан, лизиди хъуб хъанара ужу ву. Хъадну наан вушра ипІруб а. Хъа къюрдну гъапІру? Магъа гъатму жакъвар вари гащди гъузну, хъа ухъу, закур дирипІшра, тухъди ахъа». Хъютли кІуру: «Узук гъадрарикстар уччвудар рангар кайиш, гащди гъузнийишра, баладайзуз». Гугана, гъабхъиси ужу ву дупну, нивкІуз гъябгъюру. Хъа Хъют, фикрарикк ккабхънуси, дубсру, ва диди кІуру: «Узуз саб аьмал аьгъю гъабхъунзуз. Гъамус,

лиг, ухьукра, жара жакъварикси, рангар хьиди».

Гуганайиз Хъютлин гафар сабкъан гъеерхъундаи, гъаз гъапиш, дюдох абцІиган, Гугана ицци нивкІуз гъубшу. Хъют тІибхуру ва зав'ан дидиз рякъюру: саб гъяятдиъ кІару мурслар кирчуз баттлиъ гъязур дапІнайи ранг кабхънайи шид а. Саб къути дабгну, Хъют, кІару ранг кайи шид гъитІибкІну, Гуганайихъна къяляхъ тІибхуру.

Гуганайи кІуру: «Вайгъарай, байкІа Хъют, уву наан айва? Уву имдарди гъябкъиган, жандиъ гучІбан зиз абхъни-йиз: гъамус сарди гъапІзакІан, кІури».

«Узу ухьук капІру ранг абгуз гъубшунза. Гъамус лигидива, уву фукъан уткануб шулуш», – кІури, Хъютли Гуганайин зикварикан, саб гъидипури, кІару ранг ктатури, накъишар каъру, «Магъан, уву фукъан уччвуб гъабхънуш, либг», – кІуру Хъютли.

Гугана штун лат'ина тІибхуру, ва, шит'ан чав-чаз либгури, думу учв чаин гъяйран шулу. Къяляхъ дуфну, диди Хъютлиз «чухсагъул» кІуру.

«Гъамус уву узукра гъацдар учвудар накъишар каъ», – дупну, Хъютли ранг кайи шид айи къути Гуганайихъна тувру. Гуганайи гъапІру? Гъаму къутдиъ айи кІару ранг кайи вари шид Хъютлин кІул'инади

улубзуру. Хъютра штун лат'ина чан уччвудар накъишариз либгуз тІибхуру. Фу лигурва, Хъют кІару-кІару шюкъсиб дубхъна. Хъял кубчІвну, Хъют Гуганайихъ хъебгру. Гугана гъебгру. Гъамци, лизи Хъют кІаруб гъабхъну, хъа Гугана – цІаруб. Гъамусра, Хъют гъябкъиган, Гугана, гучІ дубхъну, гъебгру.

Кроссворд

1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

Соколёнок Итази

3/2019

май – июнь

Иллюстрированный детский журнал.
Издается один раз в два месяца.

Учредитель:

Министерство информатизации, связи и массовых коммуникаций Республики Дагестан.

Регистрационный номер

серия ПИ №ТУ05-00413 от 22.04.2019 г. выдан управлением Роскомнадзора по Республике Дагестан.

Издается с января 1990 г.

Руководитель – главный редактор
Мурад Ахмедов

Редколлегия:

А.Исмаилов (зам. гл.редактора)
Т.Зургалова (ответ. секретарь)
Ф.Султанова (редактор выпуска)
П.Асланов
Г.Омарова
Ш.Шахмарданов
С.Кюребегова
А.Абдурахманов
Э.Ашурбекова

Художественный редактор З. Даганов
Технический редактор Т. Лузина
Художник номера А. Самарская

Формат 60x84 ¹/₈
Бумага офсетная.
Уч. изд. л. 3,13.
Уч. печ. лист 3,26.

Сдан в печать 21.06.2019 г.
Выход в свет 27.06.2019 г.
Тираж 393 экз.
Заказ № 397.

Типография:

ООО «Издательство «Феникс-пресс».
Адрес типографии: 367018, РД
г. Махачкала, ул. Петра I, 61.

Редакция и издатель: Государственное бюджетное учреждение Республики Дагестан «Редакция республиканских литературных журналов «Соколенок» и «Литературный Дагестан».

Адрес редакции и издателя:
367000, РД, г. Махачкала, ул. Даниялова, д.55.

Электронный адрес редакции:
litdag@mail.ru

Табасаранский язык.

Индекс: на год - 31170,
на полугодие - 78433.

Цена свободная.

